

ביטוח לאומי

תקופת המתנה לשירותי בריאות לשוהים בחו"ל

מאת: רו"ח אורנה צח (גלרט), חיים חיטמן ורו"ח (משפטן) ישי חיבה

כלומר, על מבוטח מוטלת תקופת המתנה בשני מקרים:

1. תושב ישראל ששהה בחו"ל במשך שתי "שנות היעדרות" רצופות, וצבר חוב בדמי ביטוח לתקופה של 12 חודשים לפחות ("שנת היעדרות" מן הארץ היא שנה שבמהלכה התגורר אדם במשך 182 ימים לפחות, גם אם לא היו רצופים, מחוץ לישראל).

2. מי שנשללה ממנו התושבות על ידי המל"ל כיוון שהעתיק את מרכז חייו לחו"ל. כשאדם זה יחזור לארץ ויוכר כתושב חוזר, תחול עליו תקופת המתנה בהתאם לפרק הזמן שבו נשללה ממנו התושבות.

מהאמור לעיל עולה שאדם ששהה בחו"ל יותר משנה וחצי ברציפות ולא שילם דמי ביטוח, כבר על פי נתונים אלו תיווצר לו תקופת המתנה לאור הגדרת "שנת היעדרות".

כפי הידוע, קיימים מצבים שבהם נשללות זכויות לקבלת שירותי בריאות מאדם שהיה זכאי להן ונסע לחו"ל. שלילת תושבות במוסד לביטוח לאומי (להלן: "המל"ל") שוללת זכאות לשירותי בריאות. במצב הפחות ידוע, נשללות זכויות לשירותי בריאות גם לתושב ישראל שנמצא בחו"ל וצבר חובות למל"ל - כלומר, מומלץ לאדם שיוצא לחו"ל לתקופה העולה על שנה וחצי להסדיר את מעמדו במל"ל ולשלם את דמי הביטוח באופן סדיר.

ביטוח בריאות לתושב ישראל שיצא לחו"ל

על פי סעיף 58 לחוק ביטוח בריאות ממלכתי (להלן: "החוק"), תושב ישראל שחוזר לארץ לאחר שתי "שנות היעדרות" רצופות או יותר שבהן לא שילם דמי ביטוח בריאות באופן רציף למל"ל, או שלא היה בתקופה זו תושב ישראל על פי הגדרת המל"ל (גם אם שילם את דמי הביטוח והם הוחזרו לו), אינו זכאי לקבל שירותים רפואיים מקופות החולים בארץ במשך "תקופת המתנה" הקבועה בחוק.

עד שישה תשלומים, בסך כולל של 9,630 ש"ח לשנת 2011.

על פי החוק, עם תום תקופת ההמתנה (או לאחר תשלום הפדיון וקבלת אישור התושבות מהמל"ל למי שנשללה תושבותו קודם לכן) זכאי המבוטח לשירותי בריאות, והוא יכול להצטרף לאחת מקופות החולים על פי בחירתו.

על אף האמור לעיל, טיפולי פוריות וטיפולים רפואיים בחו"ל יתקבלו רק בתום תקופת ההמתנה המקורית.

החזר הוצאות רפואיות

לעתים שב אדם מחו"ל כדי לגור בארץ במגורי קבע והוא מגיש בקשה למל"ל להיחשב לתושב ישראל, אך הדיון בעניינו מתעכב.

בתנאים מסוימים יכול המבוטח לפנות למשרד הבריאות ולתבוע החזר הוצאות רפואיות, אם היו לו בתקופה זו, כפוף לתושבות רטרואקטיבית ולתקופת ההמתנה או לפדיונה.

בירור בעניין תקופת ההמתנה

אפשר לבצע בירור בעניין תקופת ההמתנה בתחום רישום והקצאה, בטלפון: 02-6462000, ובפקס: 02-6462029.

קיימות קבוצות אוכלוסיה שלעניין שהייה בחו"ל אינה מחייבת תקופת המתנה, למשל ילדים עד גיל 18, מי שהוכרו כעולים חדשים ואחרים, ובלבד שהם מוכרים כתושבי ישראל.

חישוב תקופת ההמתנה

בעבור תקופת שהייה בחו"ל עד 31 באוקטובר 2008 מחושבת תקופת המתנה של חודשיים לכל שנת היעדרות, ומיום 1 בנובמבר 2008 מחושב רק חודש המתנה אחד לשנת היעדרות.

תקופת ההמתנה המרבית היא שישה חודשים.

ביצוע תקופת המתנה

חודש המתנה הוא תקופה של 25 ימי שהייה רצופים בישראל.

מי שמוטלת עליו תקופת המתנה אך יצא לחו"ל מסיבות רפואיות או נשלח מטעם מעביד ישראלי או מתוך הכרח עסקי כעצמאי - ייחשבו ימי שהייתו בחו"ל לימי שהייה בישראל, אך חודש המתנה ייחשב כחודש קלנדרי מלא (יש לשלוח למל"ל את הטופס המתאים: עובד שכיר - בל/109; עובד עצמאי - בל/110; טיפול רפואי - בל/111).

פדיון תקופת ההמתנה

אפשר לפדות בכסף את תקופת ההמתנה באמצעות תשלומים חודשיים שווים ורצופים